

ske befolkning, sandheden om en verden der er ukendt for mange i Vesten og derfor virker skræmmende. Han vil le være upartisk, objektiv og ikke vinkle sandheden – men er det overhoved muligt? Dette spørgsmål stødte Luyendijk selv på og gennem en stor del af bogen prøver han på at forklare det dilemma man som nyhedsjournalist står overfor. At han kommer frem til, at det inden for journalistikken og medieverden ikke er muligt at være upartisk kommer ikke bag på nogen efter at have læst ”Folk som os”.

Joris Luyendijk: Folk som os – hvad medierne ikke fortæller
På dansk ved Lise Bøgh – Sørensens
Informations forlag, 2009
Originaltitel og udgivelsesår:
Het zijn net mensen, 2006
241/242 sider
250,- kroner

BOGANMELDELSE

AF MERETE NÆSBYE CHRISTENSEN

Til pædagogik, oplysning – OG To bøger og en film.

Pædagogik, oplysning og glæde!

For at tage det sidste først, så er det netop altid en glæde for en lærer at få nys om, fingre i, kendskab til nyt materiale som kan bruges til at oplyse én selv og eleverne, og som er udformet på en pædagogisk forsvarlig måde. Det skal være struktureret, vedkommende, gerne illustreret med farverige billeder – og lige til at kaste sig over.

Det er derfor en stor tilfredsstillelse at skulle anmelde disse tre eksempler på spændende nyt materiale om jødedommen i videste forstand.

Både de to bøger og filmen udmærker sig ved at være moderne i den bedste betydning af ordet (moderne ”på den fede måde”, ville eleverne sige). Mange har sikkert som jeg fået nok af, at enhver bog om jødedom, Jerusalem etc. skal illustreres med en eller flere mænd med sorte hatte og bedekrøller. Jerusalem-bogen har en fantasi over kuplen på Tempelpladsen, bogen om jødedommen (en lærebog til gymnasiet) et jødisk pigefodboldhold på forsiden, og på coveret til filmen ser vi et helt almindeligt ungt par med deres søn mellem sig vandren-

de poetisk mellem fredsdue og hjertes ad livets vej.

Der har før været skrevet gode bøger til gymnasiet og højere uddannelser om jødedommen af Bent Melchior, Karin Weinholt og Peter Boile Nielsen, men der har ikke været så mange referencer til nutidig dansk jødedom uden for den strikte religiøse sfære. Man kan til det sige, at det vel er religionsbøgers fornemste formål, men man må også tage højde for det religionssociologiske, sådan som bekendtgørelser og krav om samarbejde med andre fag er formuleret i dag. Det gør alle tre emner.

Kuplen Muren Graven. Denne bog falder i to halvdele. Den første handler, som undertitlen angiver, om Jerusalem. Bogen kom for et par år siden, men fortjener at blive nævnt i dette nummer af ”Udsyn”, der har Jerusalem som tema. Derfor behandler jeg bogen i denne sammenhæng på side 56. Resten af bogen er en indføring med tekster i jødedom, kristendom og islam på en forbilledlig måde, således at bogens 240 sider både kan opfylde krav til oversigtslæsning og fordybelse samt egne sig til opgaveskrivning.

På side 128-143 gennemgås jødedommen under overskrifter som: Jødisk identitet, Tanakh, Torah og Talmud, menneskesyn og gudsopfattelse, Messiasforventning, hovedretninger, sefardisk og ashkenazisk, jødisk mystik, religiøse forpligtelser, synagogen, helligdage, fester og overgangsriter.

Der er selvfølgelig billeder, faktabokse og en oversigt over festerne.

Tekstudvalget begynder heldigvis ikke med Skabelsesberetningerne – de er sjovt nok bragt under kristendommen! – men med eksempler fra Hanne Foighels bog fra 1998 ”Et land, der fortærer sine egne” med to jødiske kvinder, der har valgt hver sin vej som jøde. Siden følger Pagten med Abraham, Åbenbaringen på Sinaj, Messias, sabbat og pesach. Bibeltekster veksler med moderne tolkninger.

Hvad angår afsnittet om kristendommen er bogens styrke, at den ikke kun omtaler den rene lutherske lære, men også præsenterer ortodoks og katolsk kristendom – som jo er meget synlige i Jerusalem. I afsnittet om islam er der naturligvis stor vægt på Abraham (Ibrahim) og

GLÆDE!

forholdet til jøder og kristne.

En bog, man bliver klog af, med fine illustrationer og stor vægt på nutiden.

Danske verdensreligioner: Jødedom. Som første del af titlen antyder, er der tale om en serie med vægt på religionens danske udtryk – således bærer bogen om islam på forsiden en dansk muslimsk pige med studenterhue oven på tørklædet.

Danske muslimske piger studerer, danske jødiske piger spiller fodbold. Selvfølgelig!

Som lærer hilser jeg naturligvis bogen velkommen, men dette tidsskrifts læsere vil desuden finde alle vennerne skildret og afbilledet. Gå ikke glip heraf.

Bogens kapitler behandler: "Jøder i Danmark og i Verden", "Det fælles fundament", "Jødisk etik og kultur på dansk", "Identitet, valg og hybridkultur", "Religiøs praksis i dag" samt "Kultur, koder og transnationale forbindelser". Endelig er der en ordliste, links til hjemmesider samt litteraturliste.

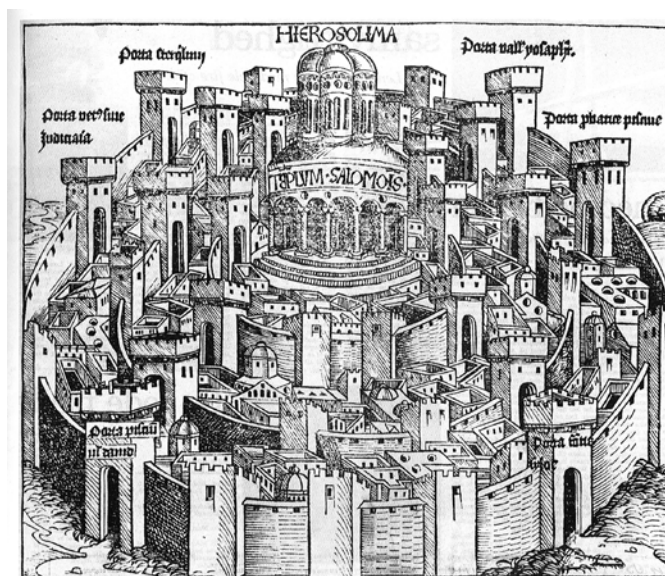
Bogen begynder i øvrigt med en "øjenåbner" om en sukka (sjovt nok kaldet en løvvaldshytte – ikke en løvsalshytte) på Israels Plads i København.

Identitet spiller en stor rolle i bogen, hvilket gør den velegnet til læsning både internt og eksternt. Det har været anført – i anmeldelsen i Gymnasieskolen – at alle de interviewede føler sig som tilhørende ikke bare den jødiske minoritet, men også en minoritet i minoriteten! Derfor er det også vigtigt at få beskrevet de forskellige religiøse, politiske og andre fraktioner inden for det jødiske samfund i Danmark med dets ca. 7000 individer. Jøder er mange ting. Det samme synspunkt, som også Dansk Jødisk Museum skilddrer og hylder.

Selvom du ikke er lærer: læs den og mød dig selv og vennerne!

Mig og Jøderiet. Herlig titel. Som jeg sagde til en god bekendt: "Der røg titlen på mine memoarer!"

Jeg har set filmen og vist den for en religionsklasse på højt niveau, som man nu kan få det i gymnasiet. Det var en stor succes. Der er 31 i en klasse bygget til 24, men under filmen var der ro, optagethed, pletvis latter – for det er en morsom film – og forarget fnysen – for det er en film, der ægger til diskussion. Den handler kort fortalt om et

såkaldt "blandet" par - han er jøde, hun har en kristen baggrund. Skal deres førstefødte, en dreng - omskæres? Diskussionerne bølger. Slutningen skal ikke røbes her, som man altid siger!

Undervejs besøger vi en jødisk børnehave, den jødiske skole, en begravesplads, er til juletræ og pesach-fejring, på rundtur i det jødiske København etc. Dette er en film om levende mennesker, om deres konflikter og kærlighed, om identitet og tradition. Mine elever og jeg finder den vedkommende, værd at diskutere og få forstand af. De muslimske elever er ikke mindre optagede af den end dem med kristen baggrund.

Filmene vil snart kunne ses/købes på dvd – ligesom bøgerne allerede er tilgængelige hos boghandlerne.

Det er glædeligt, at så man-

ge har villet sikre, at vi får friske bud på, hvad det vil sige at være jøde i fortid og nutid, i Danmark og Verden, i Jerusalem og København.

Det har været en stor fornøjelse at stifte bekendtskab med dette materiale, som jeg varmt anbefaler til brug med henblik på pædagogik, oplysning og glæde!

Hanne Følner, Svend Lindhardt og Bente Lund: "Kuplen Muren Graven, Jerusalem som helligsted for tre religioner". Gyldendal Uddannelse 2002.

Sara Kviat Bloch og Heidi Laura: i serien Danske Verdensreligioner: "Jødedom", Gyldendal 2009.

"Mig og Jøderiet" en film af Ulrik Gutkin, produceret af Copenhagen Film Company 2009.